

Wychodzi w Krakowie w każdą Niedzielę
(w dniu przedstawienia teatralnego).
Numer pojedynczy kosztuje 5 cent.

Prenumeratę przyjmują: Administracja
Czasu, przy ulicy Różannej Nr. 413
i Kasa Teatralna.

TEATRALNY.

Kraków 18 marca.

We wtorek po raz trzeci komedia Dumasa:
Cudzoziemka.

W przyszłą sobotę przedstawioną będzie na benefis pracowitej i utalentowanej artystki panny Pauliny Wojnowskiej krotchwila: *Gagatek pana Majstra*. Krotchwila ta przerebiona z niemieckiego i zastósowana do dzisiejszej chwili, niewątpliwie zdobędzie sobie na scenie takie powodzenie, jak: *Pani Majstrowa z Kleparza*. Na pewno liczyć można, że teatr będzie pełny.

Bardzo dawno nie mieliśmy w Afiszu kroniki chorób artystów; obecnie zanotować musimy, że od pewnego czasu pp.: Urbanowicz, Wojdałowicz, Morozowicz, Eiszporn nie występują na scenie z powodu słabości. Nie możemy się powstrzymać, aby nie zapisać na tem miejscu uznania dla pana Morozowicza, który w zeszłą niedzielę nie chcąc zerwać przedstawienia *Pericholi*, grał z wysileniem do ostatka, pomimo widocznej gorączki. Rzadki to objaw nietylko zamiłowania dla sceny, ale gorliwości w pełnieniu swoich obowiązków, zwłaszcza dzisiaj, gdzie lada jaka słabość jest wymówką dla artysty.

W niedzielę odbyło się posiedzenie komisji konkursowej, na którym odczytano komedję: *Z duchem czasu*.

Dziś o godzinie trzeciej popołudniu ostatnie posiedzenie Komisji w mieszkaniu Dyrektora, na którym przystąpią do głosowania.

Operetka nasza zajęta próbami z *Fatinizy Soupego*. Pan Cieślowski, który obecnie zbiera laury w Poznaniu, przybędzie dopiero po świętach, i wystąpi w *Halce*.

Bawi w Krakowie znakomity artysta pan Rychter, który w zeszłą środę urządził wieczór muzykalno-deklamacyjny w sali hotelu Saskiego. Pan Rychter po mistrzowsku deklamował *Tyrteusza Anczyca* i *Gawędę Syrokomli*. W koncercie brała udział także pani Wierzbicka i pan Miłaszewski.

We czwartek przedstawiono trzy znane komedjki: *Z jakim się wdajesz, takim się stajesz*, *Przed śniadaniem* i *Lobzowanie*.

W *Lobzowaniach* huczne zbierał oklaski p. Eker w roli Protazego, która jest ozdobą jego repertoaru, jak również pp.: Wojnowska i Wierzbicka, oraz Ładnowski i Gałasiewicz. Z małej rolki Stanisława wywiązał się pan Łaskowski z widocznym przejęciem. Krakowiaki tańczyły dziarsko i zwawo, z pośród których wyróżniała się uroda panna Krasnopolska.

W zeszłą sobotę przedstawiono po raz pierwszy na naszej scenie komedję w czterech aktach Paillerona: *Niby Matżeństwa* w przekładzie pana Władysława Sabowskiego.

Komedya ta napisana jest jakby odpowiedź przeciwko Dumasa: *Damie Kameliowej*, a

napisana z pięknym talentem, który w wielu scenach podziwiać należy. Autor z widomem przejęciem traktował obrany temat, a przeprowadzając go z jak największą konsekwencją, umiał przekonywać i wzruszyć zarazem. Nie podobna przytaczać nam treści tej komedyi, która zresztą niejednokrotnie będzie przedstawioną na naszej scenie, zaznaczyć nam tylko wypada, że wywarła ona wielkie wrażenie i słuchaną było z jak najwyższem zajęciem. Nawet długie tyrady, w które dość obfituje nie nużyły widza, chociaż prawda, że tłumaczone były przesłicznym językiem przez pana Wł. Sabowskiego.

Panna Marczello, aż nadto miała sposobność przekonać się, że publiczność ocenia jej talent i pracę. Serdeczne oklaski i bukiety, u nas rzadko zdarzają się na scenie, a kto umie je pozyskać, tego widocznie publiczność wyróżnia. Sądzymy, że ten dowód sympatii, tylko zachęci młodą artystkę do pracy, która zjednać jej może zaszczytną przyszłość. Gra jej w roli Estery była szczególnie w drugim akcie wyborną; przejęcia, zapалу i czucia wiele widzieliśmy w grze panny Marczello. Znakomicie także odegrała swą rolę pani Wolska, oraz pp. Sobiesław i Podwyszyński. Mniejsze role dostały się p. Janowskiemu i pannie Osaki, którzy bez zarzutu z nich się wywiązali. Dopełniali dobrze całości pp.: Wojnowska, Kwiecińska, Kwiatkowska, Feliksiewicz i Jejde.

Pan Podwyszyński przestał należeć do składu towarzystwa dramatycznego krakowskiego.

TEATRA W POLSCE

przez Entolichora.

L W Ó W.

(Ciąg dalszy).

Jakoż Fredro choć po tych recenzjach zamilkł, choć doczekał się potępienia w historyach literatur Edw. Dembowskiego i L. Łukaszewica, dwóch najzaciętszych zwolenników centralizacji, — mógł jednakże złamać pióro ostatecznie tylko po artykule lwowskiego paszkwilanta.

Pamflecista ten, nie lepiej obszedł się z J. N. Kamińskim. Z szerokiego o nim ujadania, przytaczam niektóre ustępy:

„O Kamińskim nie godzi się zamilczeć, jako o tłumaczu, i posiadającym kredyt u wielu, bo umie zręcznie podchodzić publiczność galicyjską, nie zbyt krytycznie usposobioną. Cała jego działalność, jak dramatycznego pisarza da się wyrazić w dwóch słowach: tłumaczył i naśladował. Pomiędzy licznymi

tłumaczeniami najpierwsze miejsce trzymają: *Lekarz swojego honoru* z Kalderona i *Wallenstein* z Szyllera. Ten jednak błąd jest w nich rażący, że mając jednego tłumacza, zdają się nie mieć tylko jednego autora. W ogólności o zdolnościach Kamińskiego powiedzieć można, iż zdaje się wyłącznie na tłumacza tylko stworzony. Wszystko, co przetłumaczył, ujdzie; przeciwnie wszystko, co niby oryginalnie napisał, kiepskie. Tłumaczając, musiał się trzymać myśli i uczuć, smaku i obrazów pierwowzoru. Kiedy zaś przychodziło to wszystko z samego siebie wysnuwać, wtedy dopiero okazywał się brak wielki w jego umysłowej spiżarni. Do tłumaczeń służyły mu jeszcze nabyte usposobienia, łatwość w wierszowaniu i znajomość języka. Pod tym ostatnim względem, dopuszcza się jednakże ciężkich grzechów bardzo często przywłaszczając mowie polskiej formy, zwroty, a nawet całe obrazy niewłaściwe, z naturą jej nie zgodne, niemieckie. To w wierszach. Proza zaś jego jest ze wszech miar niegodziwa; umyślnie nie gorszego złożyłby nie można. Twarda, chropowata, naciągająca, pokurczona, nabrzmiała i nadęta, a wiatrem. Naśladowania jego są znowu dwójakiego rodzaju. Naśladował Bogusławskiego w „*Krakowiakach*“, naśladował Nestroja i farsy wiedeńskie w Twardowskim.

O ile część pierwsza „*Krakowiaków i Górali*“ dobra jest względnie na czasy i okoliczności, w których powstała, o tyle lichsza jest część druga, gdyż będąc nieudolnym małpiarstwem, i tej zewnętrznej, przypadkowej brakuje jej zalety. Utwór ten nie zaleca się ani umiennictwem w kompozycji, ani dobraniem barw, ani pięknosciami i świeżością myśli, ani ciekawością położeń, ani poezją, ani nawet gładkością wiersza. Cała rachuba była na zręczne omamienie publiczności, która pocztwa oklaskiwała i oklaskuje same słoweczka. Zresztą bilety bezpłatne także cicho nie siedzą, lecz klaszczą.”

Daléj szydzi z niego, iż był zawsze kuglarzem literackim, że używał środków, do wyłudzenia pochwał dla siebie, a uniknienia krytyki, że nie lubiał słuchać prawdy, ani jej oceniać — że był pochlebą przy każdej sposobności, że wydanie przezeń sonetów jego, było początkiem waryacji.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Nr. porządkowy 97.

TEATR KRAKOWSKI.

W Niedzielę dnia 18 Marca 1877 r.

Komedia w 5 aktach Aleks. Dumasa (syna), przełożył dla
Sceny krakowskiej W. Sabowski:

CUDZOZIEMKA

OSOBY:

Książe de Septmonts —
Katarzyna, jego żona —
Mauriceau, jej ojciec —
Doktor Remoniu —
Gerard —
Margrabina de Rumières —
Pan d'Ermelinea —
Pani d'Ermelinea —
Pan de Haltes —

Pan Szymański.
Panna Marczełlo.
Pan Puchniewski.
Pan Feliksiewicz.
Pan Sobiesław.
Pani Wolska.
Pan Jejde.
P. Kwiatkowska.
Pan Roman.

Pan de Bernecour —
Pan Calmeron —
Pani Calmeron —
Clarkson —
Mistress Clarkson —
Komisarz policyi —
Lokaj księżnej —
Lokaj Mistress Clarkson —
Lokaj —

Pan Laskowski.
Pan Glikson.
Panna Fiezkowska.
Pan Galasiewicz.
Pani Hoffman.
Pan Bogucki.
Pan Stonarski.
Pan Berko.
Pan Kwakiewicz.

Rzecz dzieje się w Paryżu.

CENA MIEJSC. Łoża parterowa lub 1° piętra 6 złr. — Łoża drugiego piętra 4 złr. — Fotel
w sześciu pierwszych rzędach 1 złr. 50 cent. — Krzesło 1 złr. — Krzesło
do łoży parterowej lub 1° piętra 2 złr. — Krzesło numerowane na Balkonie w pierwszych dwóch
rzędach 1 złr., w następnych 80 cent., w dalszych 70 cent. — Parter 60 cent. — Galeryja 30 cent.

Kasa otwarta od godziny 9 do 12, a po południu od godziny 3 w dniu przedstawienia.

Początek o godzinie siódmej.